

Uchwała nr 2926
Senatu Uniwersytetu w Białymstoku
z dnia 23 czerwca 2021 r.

*w sprawie ustalenia programu Studiów Podyplomowych Przygotowanie
Pedagogiczne, obowiązującego od roku akademickiego 2021/2022*

Na podstawie § 33 ust. 1 pkt 12 Statutu Uniwersytetu w Białymstoku Senat Uniwersytetu w Białymstoku uchwała, co następuje:

§ 1

1. Senat Uniwersytetu w Białymstoku ustala, obowiązujący od roku akademickiego 2021/2022, program *Studiów Podyplomowych Przygotowanie Pedagogiczne*.
2. Program studiów stanowi Załącznik do niniejszej Uchwały.

§ 2

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący
Senatu Uniwersytetu w Białymstoku

Prof. dr hab. Robert W. Ciborowski

PROGRAM STUDIÓW PODYPLOMOWYCH

Studia Podyplomowe Przygotowanie Pedagogiczne obowiązuje od roku akademickiego: 2021/2022

Część I. Informacje ogólne

1. Nazwa jednostki prowadzącej kształcenie: Wydział Nauk o Edukacji.
2. Ogólne cele kształcenia: przygotowanie do skutecznego i efektywnego realizowania zadań zawodowych (dydaktycznych, wychowawczych i opiekuńczych) wynikających z roli nauczyciela.
3. Umiejscowienie studiów w dyscyplinie Pedagogika.
4. Wskazanie, w jaki sposób w procesie definiowania efektów uczenia się uwzględniono zapotrzebowanie otoczenia społeczno-gospodarczego:
Coraz większą uwagę w aspekcie czynników wzrostu gospodarczego zwraca się na znaczenie kapitału ludzkiego najogólniej rozumianego jako zasób fachowej wiedzy, umiejętności oraz doświadczenia. Zwiększenie roli kapitału ludzkiego jako czynnika rozwoju wynika z faktu ukształtowania się nowej koncepcji gospodarki określanej mianem gospodarki opartej na wiedzy. Postępujący niż demograficzny determinuje konieczność nie tylko przedłużenia aktywności zawodowej ludzi, ale też zwiększenia wydajności pracy oraz zdobywania nowych umiejętności i poszerzania kwalifikacji. W świetle przedstawionych informacji nie ulega wątpliwości, iż fundamentalną rolę w procesie tworzenia kapitału ludzkiego, a także podnoszenia jego jakości odgrywa system edukacji oraz szeroko rozumiane procesy kształcenia. Bez odpowiednio ukierunkowanego i sprawnego systemu kształcenia trudno zrealizować cel, jakim jest zwiększanie zasobów kapitału ludzkiego oraz podnoszenie jego jakości. W systemie edukacji szczególną rolę odgrywa nauczyciel ze swoim osobistym kapitałem ludzkim. Stworzony wielowymiarowy, dopasowany do założonych efektów program kształcenia wpisuje się w kreowanie nowego i wzbogacanie już funkcjonującego kapitału ludzkiego społeczeństwa.
5. Liczba semestrów: 3
6. Łączna liczba punktów ECTS umożliwiająca ukończenie studiów podyplomowych: **Wariant I – 35 ECTS; Wariant II – 35 ECTS**
7. Łączna liczba godzin zajęć na studiach podyplomowych: **Wariant I – 540h; Wariant II – 450h**
8. Wymagania wstępne (*oczekiwane kompetencje kandydata*): Studia adresowane do osób, które ukończyły studia I i II stopnia na tym samym kierunku studiów lub jednolite studia magisterskie i uzyskały na nich efekty uczenia się obejmujące wiedzę i umiejętności odpowiadające wszystkim wymaganiom odpowiednio podstawy programowej przedmiotu nauczania lub treściom prowadzonych zajęć.
9. Kwalifikacje nadawane po ukończeniu studiów podyplomowych na poziomie: PRK 7
10. Zaopiniowano na Radzie Instytutu w dniu: 20.05.2021r.

Część II. Efekty uczenia się

Symbol opisu charakterystyk drugiego stopnia PRK	Symbol efektu uczenia się	Opis efektu uczenia się
Wiedza, absolwent zna i rozumie:		
SP7_WG	SP7_WG01	podstawy filozofii i aksjologii pedagogicznej, specyfikę kształcenia i wychowania
	SP7_WG02	strukturę systemu edukacji – cele, podstawy prawne, organizację i funkcjonowanie instytucji edukacyjnych przygotowujących do zawodu w kontekście współczesnych wymagań świata
	SP7_WG03	podstawy prawne, normy, procedury stosowane w działalności pedagogicznej, zasady bezpieczeństwa i higieny pracy oraz odpowiedzialności prawnej nauczyciela w tym zakresie
	SP7_WG04	istotne procesy, zjawiska i fakty zachodzące w środowisku edukacyjnym oraz metody i teorie – klasyczne i współczesne – dotyczące rozwoju człowieka, wychowania, nauczania uczenia się oraz różnorodnych uwarunkowań tych procesów
SP7_WK	SP7_WK01	zasady i warunki rozwoju różnych form przedsiębiorczości zarówno w stosunku do nauczycieli jak i uczniów
Umiejętności, absolwent potrafi:		
SP7_UW	SP7_UW01	obserwować sytuacje i zdarzenia pedagogiczne, kompetentnie je analizować oraz proponować rozwiązania problemów z wykorzystaniem wiedzy pedagogicznej i psychologicznej
	SP7_UW02	projektować i efektywnie realizować działania dydaktyczne i wychowawcze na podstawie diagnozy potrzeb i możliwości ucznia
	SP7_UW03	adekwatnie do potrzeb uczniów dobierać i stosować metody, formy i środki dydaktyczne, w tym z zakresu zaawansowanych technologii informacyjno-komunikacyjnych
SP7_UK	SP7_UK01	komunikować się na tematy dotyczące sytuacji edukacyjnych oraz posługiwać się terminologią przedmiotu (zarówno w języku polskim jak i obcym)
SP7_UO	SP7_UO01	planować i organizować zarówno pracę własną jak w zespole, pracować w zespole pełniąc różne role
SP7_UU	SP7_UU01	zaprojektować plan własnego rozwoju zawodowego
Kompetencje społeczne, absolwent jest gotów do:		
SP7_KK	SP7_KK01	posługiwania się uniwersalnymi zasadami i normami etycznymi w swojej działalności pedagogicznej oraz budowania dobrych relacji z uczestnikami procesu edukacyjnego jak i osobami pochodzącymi z różnych środowisk działającymi na rzecz dobra uczniów i środowiska lokalnego
SP7_KO	SP7_KO01	podejmowania współpracy z różnymi osobami i instytucjami działającymi na rzecz środowisk lokalnego
	SP7_KO02	podejmowania indywidualnych i zespołowych wyzwań i działań wynikających z roli nauczyciela i członka społeczności lokalnej
SP7_KR	SP7_KR01	odpowiedzialnego przygotowywania się do swojej pracy zgodnie z zasadami etyki zawodu nauczyciela i realizacji zadań zawodowych wynikających z podjętej roli

Część III. Opis procesu prowadzącego do uzyskania efektów uczenia się

TREŚCI PROGRAMOWE ZAJĘĆ LUB GRUP ZAJĘĆ

Grupa zajęć _ 1 MODUŁ PRZYGOTOWANIE PSYCHOLOGICZNO-PEDAGOGICZNE

1) Podstawy psychologii ogólnej

SP7_WG01

Podstawowe pojęcia psychologii: procesy poznawcze, spostrzeganie, odbiór i przetwarzanie informacji, mowa i język, myślenie i rozumowanie, uczenie się i pamięć; uwaga, emocje i motywacje w procesach regulacji zachowania; zdolności i uzdolnienia, psychologia różnic indywidualnych — różnice w zakresie inteligencji, temperamentu, osobowości i stylu poznawczego, bariery i trudności uczniów w procesie uczenia się.

2) Psychologia rozwojowa

SP7_WG02, SP7_UW01

Proces rozwoju ucznia w okresie dzieciństwa, adolescencji i wczesnej dorosłości, sfery rozwoju; zmiany fizyczne i psychiczne w okresie dojrzewania; rozwój wybranych funkcji psychicznych; norma rozwojowa; rozwój i kształtowanie osobowości; zaburzenia w rozwoju podstawowych procesów psychicznych; teorie integralnego rozwoju ucznia, dysharmonie i zaburzenia rozwojowe u uczniów, zaburzenia zachowania, zagadnienia: nieśmiałości i nadpobudliwości, szczególnych uzdolnień, zaburzeń funkcjonowania w okresie dorastania, obniżenia nastroju, depresji, krystalizowania się tożsamości, dorosłości, identyfikacji z nowymi rolami społecznymi, a także kształtowania się stylu życia.

3) Psychologia społeczna

SP7_WG02, SP7_UW01, SP7_KK01

Teoria spostrzegania społecznego i komunikacji: zachowania społeczne i ich uwarunkowania, sytuację interpersonalną, empatię, zachowania asertywne, agresywne i uległe, postawy, stereotypy, uprzedzenia, stres i radzenie sobie z nim, porozumiewanie się ludzi w instytucjach, reguły współdziałania, procesy komunikowania się, bariery w komunikowaniu się, media i ich wpływ wychowawczy, style komunikowania się uczniów i nauczyciela, bariery w komunikowaniu się w klasie, różne formy komunikacji – autoprezentację, aktywne słuchanie, efektywne nadawanie, komunikację niewerbalną, porozumiewanie się emocjonalne w klasie, porozumiewanie się w sytuacjach konfliktowych.

4) Pedagogika ogólna

SP7_WG01

Pedagogika jako nauka - przedmiot badań i system pojęciowy współczesnej polskiej pedagogiki; związek teorii pedagogicznej z praktyką edukacyjną; klasyfikacje nauk pedagogicznych; pogranicza pedagogiki i nauk pomocniczych; zmiany relacji między teorią a praktyką edukacyjną w kontekście ewolucji tożsamości pedagogiki; język pedagogiki – próba budowania systemu kategoryjnego różnych odmian pedagogiki współczesnej w kontekście mapy pojęciowej pedagogiki tradycyjnej; koncepcje pracy nauczyciela; etyka zawodowa nauczyciela; początkujący nauczyciel w szkolnej rzeczywistości, uwarunkowania sukcesu w pracy.

5) Teoria wychowania

SP7_WG01, SP7_WG02, SP7_KK01, SP7_KO02

Wychowanie w kontekście rozwoju: ontologiczne, aksjologiczne i antropologiczne podstawy wychowania; istota i funkcje wychowania; proces wychowania, jego struktura, właściwości i dynamika; pomoc psychologiczno-pedagogiczną w szkole – regulacje prawne, formy i zasady udzielania wsparcia w placówkach systemu oświaty; znaczenie współpracy rodziny ucznia i szkoły oraz szkoły ze środowiskiem pozaszkolnym. Szkolna sytuacja uczniów z doświadczeniem migracyjnym; uczeń w sytuacji kryzysowej lub traumatycznej.

6) Diagnostyka pedagogiczna

SP7_WG04, SP7_KK01

Wybrane zagadnienia z diagnostyki pedagogicznej; podstawowa terminologia; schemat procesu poznania diagnostycznego, podstawowe zasady; metody i techniki diagnozowania; diagnoza potrzeb opiekuńczych; potrzeby ludzkich - pojęcie, klasyfikacje potrzeb; diagnoza środowiska lokalnego; diagnoza społeczna; nieprzystosowanie społeczne – pojęcie, rodzaje, symptomy, diagnoza (techniki diagnostyczne); przystosowanie szkolne, narzędzia diagnostyczne.

7) System oświaty i prawo oświatowe

SP7_WG03, SP7_UU01, SP7_KR01

System oświaty: organizacja i funkcjonowanie systemu oświaty, podstawowe zagadnienia prawa oświatowego, zagadnienie prawa wewnątrzszkolnego; nauczycielska pragmatyka zawodowa (prawa i obowiązki nauczycieli); podmioty polskiej polityki oświatowej; aktualne priorytety polskiej polityki oświatowej; system edukacji w Polsce w kontekście zachodzących zmian; nadzór pedagogiczny w świetle aktualnego prawa oświatowego; ścieżka rozwoju zawodowego nauczyciela.

8) Praca wychowawcza nauczyciela

SP7_WG03, SP7_WK01, SP7_UW01, SP7_UW02, SP7_KK01

Zasady pracy opiekuńczo-wychowawczej nauczyciela; obowiązki nauczyciela jako wychowawcy klasy; metodyka pracy wychowawczej, program pracy wychowawczej, style kierowania klasą, ład i dyscyplina; poszanowanie godności wychowanka, rozwiązywanie konfliktów w klasie lub grupie wychowawczej, animowanie życia społeczno-kulturalnego klasy; wspieranie samorządności i autonomii uczniów, sytuacje kryzysowe lub traumatyczne; zjawiska agresji i przemocy, w tym agresji elektronicznej, oraz uzależnień, w tym od środków psychoaktywnych i komputera, zagadnienia związane z grupami nieformalnymi, podkulturami młodzieżowymi i sektami. Pojęcia integracji i inkluzji; sytuacja ucznia z niepełnosprawnością fizyczną i intelektualną w szkole ogólnodostępnej, problemy uczniów z zaburzeniami, ze spektrum autyzmu i ich funkcjonowanie; problemy uczniów zaniedbanych i pozbawionych opieki.

9) Bezpieczeństwo i higiena pracy

SP7_WG03, SP7_UW01

Wybrane zagadnienia prawnej ochrony pracy; obowiązki pracodawcy w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy; prawa i obowiązki pracownika w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy; wypadki przy pracy i choroby zawodowe; akty prawne dotyczące bezpieczeństwa i higieny pracy; świadczenia przysługujące osobie poszkodowanej wskutek wypadku; elementy ergonomii, fizjologii i higieny pracy; zagrożenia i profilaktyka w środowisku pracy; ocena ryzyka zawodowego - sposób na bezpieczne miejsce pracy; zasady odpowiedzialności prawnej dotyczące udzielania pierwszej pomocy; podstawowe zasady udzielania pierwszej pomocy.

10) Warsztaty diagnozy psychologiczno-pedagogicznej

SP7_WG05, SP7_UW01

Proces uczenia się: modele uczenia się, w tym koncepcje klasyczne i współczesne ujęcia w oparciu o wyniki badań neuropsychologicznych, metody i techniki uczenia się z uwzględnieniem rozwijania metapoznania, trudności w uczeniu się, ich przyczyny i strategie ich przezwyciężania; metody i techniki identyfikacji trudności w uczeniu się oraz wspomagania rozwoju uzdolnień i zainteresowań, techniki diagnostyczne. Znaczenie odkrywania oraz rozwijania predyspozycji i uzdolnień oraz zagadnienia związane z przygotowaniem uczniów do udziału w konkursach i olimpiadach przedmiotowych.

11) Warsztaty komunikacji interpersonalnej

SP7_UW01, SP7_UK01, SP7_KK01

Procesy komunikowania się, style komunikowania się uczniów i nauczyciela; różne formy komunikacji – autopräsentacja, aktywne słuchanie, efektywne nadawanie, komunikacja niewerbalna, porozumiewanie się emocjonalne w klasie, porozumiewanie się w sytuacjach konfliktowych; bariery i trudności w procesie komunikowania się, techniki i metody usprawniania komunikacji z uczniem

oraz między uczniami; rozwijanie kompetencji komunikacyjnych i umiejętności społecznych niezbędnych do nawiązywania poprawnych relacji.

12) Praktyka opiekuńczo - wychowawcza

SP7_WG03, SP7_UW02, SP7_KK01

Zadania charakterystyczne dla szkoły lub placówki systemu oświaty; organizacja, statut i plan pracy szkoły, program wychowawczo-profilaktyczny oraz program realizacji doradztwa zawodowego; zasady zapewniania bezpieczeństwa uczniom w szkole i poza nią; zadania wychowawcy klasy, jego interakcje z uczniami oraz sposób planowania i przeprowadzania zajęć wychowawczych; sposoby integracji działań opiekuńczo-wychowawczych i dydaktycznych przez nauczycieli przedmiotów; rada pedagogiczna i zespół wychowawców klas – ich zadania; pozalekcyjne działania opiekuńczo-wychowawcze nauczycieli, w tym podczas dyżurów na przerwach międzylekcyjnych i zorganizowanych wyjść grup uczniowskich.

Grupa zajęć _ 2 MODUŁ PODSTAWY DYDAKTYKI I EMISJI GŁOSU

13) Podstawy dydaktyki

SP7_WG01, SP7_WG02

Dydaktyka jako dyscyplina pedagogiki; zadania współczesnej dydaktyki oraz dydaktyk szczegółowych; współczesne koncepcje nauczania; cele kształcenia – źródła, rodzaje sposoby ich formułowania; zasady dydaktyki, metody nauczania; organizacja procesu kształcenia oraz pracy uczniów; klasa szkolna jako środowisko edukacyjne; środowisko sprzyjające postępom w nauce; sposób nauczania w klasie zróżnicowanej pod względem poznawczym, kulturowym, statusu społecznego lub materialnego; lekcja jako jednostka dydaktyczna, jej budowa; style i techniki pracy z uczniami; interakcje w klasie; środki dydaktyczne; autonomia dydaktyczna nauczyciela.

14) Emisja głosu

SP7_WG04

Budowa, działanie i ochrona narządu mowy; zasady emisji głosu.

15) Kultura języka

SP7_WG04, SP7_UK01

znaczenie języka jako narzędzia pracy nauczyciela; problematykę pracy z uczniami z ograniczoną znajomością języka polskiego lub zaburzeniami komunikacji językowej, metody porozumiewania się w celach dydaktycznych – sztuka wykładania i zadawania pytań, sposoby zwiększania aktywności komunikacyjnej uczniów, praktyczne aspekty wystąpień publicznych – poprawność językowa, etyka języka, etykieta korespondencji tradycyjnej i elektronicznej.

Grupa zajęć _ 3 MODUŁ DYDAKTYKA TEORETYCZNYCH PRZEDMIOTÓW ZAWODOWYCH

WARIANT I

Dydaktyka przedmiotu nauczania lub zajęć w szkole podstawowej i ponadpodstawowej

16) Dydaktyka szczegółowa przedmiotu nauczania lub zajęć

SP7_WK01, SP7_UW02, SP7_UO01, SP7_KO02

Współczesne koncepcje nauczania i cele kształcenia – źródła, sposoby ich formułowania oraz ich rodzaje; zasady dydaktyki, metody nauczania, treści nauczania i organizacja procesu kształcenia oraz pracy uczniów. Zagadnienie lekcji jako jednostki dydaktycznej oraz jej budowa, modele lekcji i sztuka prowadzenia lekcji, a także style i techniki pracy z uczniami; interakcje w klasie; środki dydaktyczne. Miejsce danego przedmiotu lub rodzaju zajęć w ramowych planach nauczania na poszczególnych etapach edukacyjnych. Podstawa programowa danego przedmiotu, cele kształcenia i treści nauczania przedmiotu lub prowadzonych zajęć na poszczególnych etapach edukacyjnych, przedmiot lub rodzaj zajęć w kontekście wcześniejszego i dalszego kształcenia, struktura wiedzy w zakresie przedmiotu nauczania lub prowadzonych zajęć oraz kompetencje kluczowe i ich

kształtowanie w ramach nauczania przedmiotu lub prowadzenia zajęć. Integracja wewnątrz- i międzyprzedmiotowa; zagadnienia związane z programem nauczania – tworzenie i modyfikacja, analiza, ocena, dobór i zatwierdzanie oraz zasady projektowania procesu kształcenia oraz rozkładu materiału. Kompetencje merytoryczne, dydaktyczne i wychowawcze nauczyciela, w tym potrzeba zawodowego rozwoju, także z wykorzystaniem technologii informacyjno-komunikacyjnej, oraz dostosowywanie sposobu komunikowania się do poziomu rozwoju uczniów i stymulowania aktywności poznawczej uczniów, w tym kreowania sytuacji dydaktycznych; znaczenie autorytetu nauczyciela oraz zasady interakcji ucznia i nauczyciela w toku lekcji; moderowanie interakcji między uczniami; rola nauczyciela jako popularyzatora wiedzy oraz znaczenie współpracy nauczyciela w procesie dydaktycznym z rodzicami lub opiekunami uczniów, pracownikami szkoły i środowiskiem pozaszkolnym;

Wybór modelu lekcji i projektowanie jej struktury, identyfikowanie typowego zadania szkolnego z celami kształcenia, w szczególności z wymaganiami ogólnymi podstawy programowej, oraz z kompetencjami kluczowymi, analiza rozkładu materiału, identyfikowanie powiązania treści nauczanego przedmiotu lub prowadzonych zajęć z innymi treściami nauczania.

17) Praca z uczniem o specjalnych potrzebach edukacyjnych

SP7_WK01, SP7_UW03, SP7_KR01

Zasady pracy z uczniem z trudnościami w uczeniu się; przyczyny i przejawy trudności w uczeniu się, zapobieganie trudnościom w uczeniu się i ich wczesne wykrywanie, specyficzne trudności w uczeniu się – dysleksja, dysgrafia, dysortografia i dyskalkulia oraz trudności w uczeniu się wynikające z dysfunkcji sfery percepcyjno-motorycznej oraz zaburzeń rozwoju zdolności, w tym językowych i arytmetycznych, i sposoby ich przezwycięzania; pojęcia integracji i inkluzji; sytuacja dziecka z niepełnosprawnością fizyczną i intelektualną w szkole ogólnodostępnej, problemy dzieci z zaburzeniami ze spektrum autyzmu i ich funkcjonowanie, problemy dzieci zaniedbanych i pozbawionych opieki oraz szkolna sytuacja dzieci z doświadczeniem migracyjnym; Identyfikacja potrzeb, dostosowanie metod pracy do klasy zróżnicowanej pod względem poznawczym, kulturowym, statusu społecznego lub materialnego; dostosowanie sposobu komunikacji do poziomu rozwojowego uczniów; dobieranie metod pracy klasy oraz środków dydaktycznych, w tym z zakresu technologii informacyjno-komunikacyjnej, aktywizujących uczniów i uwzględniających ich zróżnicowane potrzeby edukacyjne;

18) Planowanie, projektowanie i realizacja pracy dydaktyczno-wychowawczej

SP7_WG01, SP7_UW02, SP7_WK01, SP7_UO01

Znajomość warsztatu pracy nauczyciela; właściwe wykorzystanie czasu lekcji przez ucznia i nauczyciela; zagadnienia związane ze sprawdzaniem i ocenianiem jakości kształcenia oraz jej ewaluacją, a także z koniecznością analizy i oceny własnej pracy dydaktyczno-wychowawczej; Doradztwo zawodowe: wspomaganie ucznia w projektowaniu ścieżki edukacyjno-zawodowej, metody i techniki określania potencjału ucznia oraz potrzeba przygotowania uczniów do uczenia się przez całe życie. Sposoby organizowania przestrzeni klasy szkolnej, z uwzględnieniem zasad projektowania uniwersalnego: środki dydaktyczne (podręczniki i pakiety edukacyjne), pomoce dydaktyczne – dobór i wykorzystanie zasobów edukacyjnych, w tym elektronicznych i obcojęzycznych, edukacyjne zastosowania mediów i technologii informacyjno-komunikacyjnej; myślenie komputacyjne w rozwiązywaniu problemów w zakresie nauczanego przedmiotu lub prowadzonych zajęć; wyszukiwanie, adaptacji i tworzenie elektronicznych zasobów edukacyjnych i projektowanie multimediów; metody kształcenia w odniesieniu do nauczanego przedmiotu lub prowadzonych zajęć, a także znaczenie kształtowania postawy odpowiedzialnego i krytycznego wykorzystywania mediów cyfrowych oraz poszanowania praw własności intelektualnej; Wybór programu nauczania zgodnego z wymaganiami podstawy programowej, dostosowanie go do potrzeb edukacyjnych uczniów; kreowanie sytuacji dydaktycznych służących aktywności i rozwojowi zainteresowań uczniów oraz popularyzacji wiedzy;

19) Projekt edukacyjny

SP7_UW03, SP7_WK01, SP7_UO01

Konwencjonalne i niekonwencjonalne metody nauczania, w tym metody aktywizujące i metodę projektów, proces uczenia się przez działanie, odkrywanie lub dociekanie naukowe oraz pracę

badawczą ucznia, a także zasady doboru metod nauczania typowych dla danego przedmiotu lub rodzaju zajęć; rozwijanie umiejętności osobistych i społeczno-emocjonalnych uczniów: potrzebę kształtowania umiejętności współpracy uczniów, w tym grupowego rozwiązywania problemów oraz budowania systemu wartości i rozwijania postaw etycznych uczniów, a także kształtowania kompetencji komunikacyjnych i nawyków kulturalnych; kształtowanie u ucznia pozytywnego stosunku do nauki, rozwijania ciekawości, aktywności i samodzielności poznawczej, logicznego i krytycznego myślenia, kształtowanie motywacji do uczenia się danego przedmiotu i nawyków systematycznego uczenia się, korzystanie z różnych źródeł wiedzy, w tym z Internetu, oraz przygotowania ucznia do uczenia się przez całe życie przez stymulowanie go do samodzielnej pracy.

20) Konstruowanie narzędzi sprawdzających wiedzę i umiejętności

SP7_WG03 , SP7_UW01

Sposoby i znaczenie oceniania osiągnięć szkolnych uczniów: ocenianie kształtujące w kontekście efektywności nauczania, wewnątrzszkolny system oceniania, rodzaje i sposoby przeprowadzania sprawdzianów i egzaminów zewnętrznych; tematykę oceny efektywności dydaktycznej nauczyciela i jakości działalności szkoły oraz edukacyjną wartość dodaną; egzaminy kończące etap edukacyjny i sposoby konstruowania testów, sprawdzianów oraz innych narzędzi przydatnych w procesie oceniania uczniów w ramach nauczanego przedmiotu; Dokonanie oceny pracy ucznia i zaprezentowanie jej w formie oceny kształtującej; skonstruowanie sprawdzianu służącego ocenie danych umiejętności uczniów;

21) Indywidualizacja procesu uczenia się

SP7_UW03, SP7_UW02, SP7_UO01

Dostosowywanie procesu kształcenia do specjalnych potrzeb edukacyjnych uczniów (projektowanie wsparcia, konstruowanie indywidualnych programów), ocena skuteczności wsparcia uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi; metodyka realizacji poszczególnych treści kształcenia w obrębie przedmiotu lub zajęć – rozwiązania merytoryczne i metodyczne, dobre praktyki, dostosowanie oddziaływań do potrzeb i możliwości uczniów lub grup uczniowskich o różnym potencjale i stylu uczenia się, typowe dla przedmiotu lub rodzaju zajęć błędy uczniowskie, ich rola i sposoby wykorzystania w procesie dydaktycznym; organizacja pracy w klasie szkolnej i grupach: potrzeba indywidualizacji nauczania, zagadnienie nauczania interdyscyplinarnego, formy pracy specyficzne dla danego przedmiotu lub rodzaju zajęć: wycieczki, zajęcia terenowe i laboratoryjne, doświadczenia i konkursy oraz zagadnienia związane z pracą domową; diagnoza wstępna grupy uczniowskiej i każdego ucznia w kontekście nauczanego przedmiotu lub prowadzonych zajęć oraz sposoby wspomagania rozwoju poznawczego uczniów; potrzeba kształtowania pojęć, postaw, umiejętności

praktycznych, w tym rozwiązywania problemów, i wykorzystywania wiedzy; metody i techniki skutecznego uczenia się; metody strukturyzacji wiedzy oraz konieczność powtarzania i utrwalania wiedzy i umiejętności;

22) Monitorowanie i ocenianie osiągnięć uczniów

SP7_WG03, SP7_UW01, SP7_KK01

Projektowanie działań edukacyjnych dostosowanych do zróżnicowanych potrzeb i możliwości uczniów, w szczególności możliwości psychofizycznych oraz tempa uczenia się, sposoby wyrównywania szans edukacyjnych, odkrywanie oraz rozwijanie predyspozycji i uzdolnień oraz zagadnienia związane z przygotowaniem uczniów do udziału w konkursach i olimpiadach przedmiotowych; autonomia dydaktyczną nauczyciela; rola diagnozy, kontroli i oceniania w pracy dydaktycznej; ocenianie i jego rodzaje: ocenianie bieżące, semestralne i roczne, ocenianie wewnętrzne i zewnętrzne; funkcje oceny; Planowanie pracy z uczniem zdolnym, przygotowującą go do udziału w konkursie przedmiotowym lub współzawodnictwie sportowym; merytoryczne, profesjonalne i rzetelne ocenianie prac uczniów wykonywanych w klasie i w domu; rozpoznawanie typowych dla nauczanego przedmiotu lub prowadzonych zajęć błędów uczniowskich i wykorzystanie ich w procesie dydaktycznym;

23) Praktyka zawodowa

SP7_WG03, SP7_UW01, SP7_UW02, SP7_UW03, SP7_KK01, SP7_KO02

Zadania dydaktyczne realizowane przez szkołę lub placówkę systemu oświaty; sposób funkcjonowania oraz organizację pracy dydaktycznej szkoły lub placówki systemu oświaty; rodzaje dokumentacji działalności dydaktycznej prowadzonej w szkole lub placówce systemu oświaty. Wyciąganie wniosków z obserwacji pracy dydaktycznej nauczyciela, jego interakcji z uczniami oraz sposobu planowania i przeprowadzania zajęć dydaktycznych; aktywna obserwacja stosowanych przez nauczyciela metod i form pracy oraz wykorzystywane pomoce dydaktyczne, a także sposoby oceniania uczniów oraz zadawania i sprawdzania pracy domowej; zaplanowanie i przeprowadzenie pod nadzorem opiekuna praktyk zawodowych serii lekcji lub zajęć; analizowanie, przy pomocy opiekuna praktyk zawodowych oraz nauczycieli akademickich prowadzących zajęcia w zakresie przygotowania psychologiczno-pedagogicznego, sytuacji i zdarzeń pedagogicznych zaobserwowanych lub doświadczonych w czasie praktyk. Skuteczne współdziałanie z opiekunem praktyk zawodowych i nauczycielami w celu poszerzania swojej wiedzy dydaktycznej oraz rozwijanie umiejętności wychowawczych.

WARIANT II

Dydaktyka przedmiotu nauczania lub zajęć w szkole podstawowej albo ponadpodstawowej

16) Dydaktyka szczegółowa przedmiotu nauczania lub zajęć

SP7_WK01, SP7_UW02, SP7_UO01, SP7_KO02

Współczesne koncepcje nauczania i cele kształcenia – źródła, sposoby ich formułowania oraz ich rodzaje; zasady dydaktyki, metody nauczania, treści nauczania i organizacja procesu kształcenia oraz pracy uczniów. Zagadnienie lekcji jako jednostki dydaktycznej oraz jej budowa, modele lekcji i sztuka prowadzenia lekcji, a także style i techniki pracy z uczniami; interakcje w klasie; środki dydaktyczne. Miejsce danego przedmiotu lub rodzaju zajęć w ramowych planach nauczania na poszczególnych etapach edukacyjnych. Podstawa programowa danego przedmiotu, cele kształcenia i treści nauczania przedmiotu lub prowadzonych zajęć na poszczególnych etapach edukacyjnych, przedmiot lub rodzaj zajęć w kontekście wcześniejszego i dalszego kształcenia, struktura wiedzy w zakresie przedmiotu nauczania lub prowadzonych zajęć oraz kompetencje kluczowe i ich kształtowanie w ramach nauczania przedmiotu lub prowadzenia zajęć. Integracja wewnątrz- i międzyprzedmiotowa; zagadnienia związane z programem nauczania – tworzenie i modyfikacja, analiza, ocena, dobór i zatwierdzanie oraz zasady projektowania procesu kształcenia oraz rozkładu materiału. Kompetencje merytoryczne, dydaktyczne i wychowawcze nauczyciela, w tym potrzeba zawodowego rozwoju, także z wykorzystaniem technologii informacyjno-komunikacyjnej, oraz dostosowywanie sposobu komunikowania się do poziomu rozwoju uczniów i stymulowania aktywności poznawczej uczniów, w tym kreowania sytuacji dydaktycznych; znaczenie autorytetu nauczyciela oraz zasady interakcji ucznia i nauczyciela w toku lekcji; moderowanie interakcji między uczniami; rola nauczyciela jako popularyzatora wiedzy oraz znaczenie współpracy nauczyciela w procesie dydaktycznym z rodzicami lub opiekunami uczniów, pracownikami szkoły i środowiskiem pozaszkolnym;

Wybór modelu lekcji i projektowanie jej struktury, identyfikowanie typowego zadania szkolnego z celami kształcenia, w szczególności z wymaganiami ogólnymi podstawy programowej, oraz z kompetencjami kluczowymi, analiza rozkładu materiału, identyfikowanie powiązania treści nauczanej przedmiotu lub prowadzonych zajęć z innymi treściami nauczania.

17) Praca z uczniem o specjalnych potrzebach edukacyjnych

SP7_WK01, SP7_UW03, SP7_KR01

Zasady pracy z uczniem z trudnościami w uczeniu się; przyczyny i przejawy trudności w uczeniu się, zapobieganie trudnościom w uczeniu się i ich wczesne wykrywanie, specyficzne trudności w uczeniu się – dysleksja, dysgrafia, dysortografia i dyskalkulia oraz trudności w uczeniu się wynikające z dysfunkcji sfery percepcyjno-motorycznej oraz zaburzeń rozwoju zdolności, w tym językowych i arytmetycznych, i sposoby ich przezwycięzania; pojęcia integracji i inkluzji; sytuacja dziecka z niepełnosprawnością fizyczną i intelektualną w szkole ogólnodostępnej, problemy dzieci z zaburzeniami ze spektrum autyzmu i ich funkcjonowanie, problemy dzieci zaniedbanych

i pozbawionych opieki oraz szkolna sytuacja dzieci z doświadczeniem migracyjnym; Identyfikacja potrzeb, dostosowanie metod pracy do klasy zróżnicowanej pod względem poznawczym, kulturowym, statusu społecznego lub materialnego; dostosowanie sposobu komunikacji do poziomu rozwojowego uczniów; dobieranie metod pracy klasy oraz środków dydaktycznych, w tym z zakresu technologii informacyjno-komunikacyjnej, aktywizujących uczniów i uwzględniających ich zróżnicowane potrzeby edukacyjne;

18) Planowanie, projektowanie i realizacja pracy dydaktyczno-wychowawczej

SP7_WG01, SP7_UW02, SP7_WK01, SP7_UO01

Znajomość warsztatu pracy nauczyciela; właściwe wykorzystanie czasu lekcji przez ucznia i nauczyciela; zagadnienia związane ze sprawdzaniem i ocenianiem jakości kształcenia oraz jej ewaluacją, a także z koniecznością analizy i oceny własnej pracy dydaktyczno-wychowawczej; Doradztwo zawodowe: wspomaganie ucznia w projektowaniu ścieżki edukacyjno-zawodowej, metody i techniki określania potencjału ucznia oraz potrzeba przygotowania uczniów do uczenia się przez całe życie. Sposoby organizowania przestrzeni klasy szkolnej, z uwzględnieniem zasad projektowania uniwersalnego: środki dydaktyczne (podręczniki i pakiety edukacyjne), pomoce dydaktyczne – dobór i wykorzystanie zasobów edukacyjnych, w tym elektronicznych i obcojęzycznych, edukacyjne zastosowania mediów i technologii informacyjno-komunikacyjnej; myślenie komputacyjne w rozwiązywaniu problemów w zakresie nauczanego przedmiotu lub prowadzonych zajęć; wyszukiwanie, adaptacji i tworzenie elektronicznych zasobów edukacyjnych i projektowanie multimediów; metody kształcenia w odniesieniu do nauczanego przedmiotu lub prowadzonych zajęć, a także znaczenie kształtowania postawy odpowiedzialnego i krytycznego wykorzystywania mediów cyfrowych oraz poszanowania praw własności intelektualnej; Wybór programu nauczania zgodnego z wymaganiami podstawy programowej, dostosowanie go do potrzeb edukacyjnych uczniów; kreowanie sytuacji dydaktycznych służących aktywności i rozwojowi zainteresowań uczniów oraz popularyzacji wiedzy;

19) Projekt edukacyjny

SP7_UW03, SP7_WK01, SP7_UO01

Konwencjonalne i niekonwencjonalne metody nauczania, w tym metody aktywizujące i metodę projektów, proces uczenia się przez działanie, odkrywanie lub dociekanie naukowe oraz pracę badawczą ucznia, a także zasady doboru metod nauczania typowych dla danego przedmiotu lub rodzaju zajęć; rozwijanie umiejętności osobistych i społeczno-emocjonalnych uczniów: potrzebę kształtowania umiejętności współpracy uczniów, w tym grupowego rozwiązywania problemów oraz budowania systemu wartości i rozwijania postaw etycznych uczniów, a także kształtowania kompetencji komunikacyjnych i nawyków kulturalnych; kształtowanie u ucznia pozytywnego stosunku do nauki, rozwijania ciekawości, aktywności i samodzielności poznawczej, logicznego i krytycznego myślenia, kształtowanie motywacji do uczenia się danego przedmiotu i nawyków systematycznego uczenia się, korzystanie z różnych źródeł wiedzy, w tym z Internetu, oraz przygotowania ucznia do uczenia się przez całe życie przez stymulowanie go do samodzielnej pracy.

20) Konstruowanie narzędzi sprawdzających wiedzę i umiejętności

SP7_WG03, SP7_UW01

Sposoby i znaczenie oceniania osiągnięć szkolnych uczniów: ocenianie kształtujące w kontekście efektywności nauczania, wewnętrzny system oceniania, rodzaje i sposoby przeprowadzania sprawdzianów i egzaminów zewnętrznych; tematykę oceny efektywności dydaktycznej nauczyciela i jakości działalności szkoły oraz edukacyjną wartość dodaną; egzaminy kończące etap edukacyjny i sposoby konstruowania testów, sprawdzianów oraz innych narzędzi przydatnych w procesie oceniania uczniów w ramach nauczanego przedmiotu; Dokonanie oceny pracy ucznia i zaprezentowanie jej w formie oceny kształtującej; skonstruowanie sprawdzianu służącego ocenie danych umiejętności uczniów;

21) Indywidualizacja procesu uczenia się

SP7_UW03, SP7_UW02, SP7_UO01

Dostosowywanie procesu kształcenia do specjalnych potrzeb edukacyjnych uczniów (projektowanie wsparcia, konstruowanie indywidualnych programów), ocena skuteczności wsparcia uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi; metodyka realizacji poszczególnych treści kształcenia w obrębie przedmiotu lub zajęć – rozwiązania merytoryczne i metodyczne, dobre praktyki, dostosowanie oddziaływań do potrzeb i możliwości uczniów lub grup uczniowskich o różnym potencjale i stylu uczenia się, typowe dla przedmiotu lub rodzaju zajęć błędy uczniowskie, ich rola i sposoby wykorzystania w procesie dydaktycznym; organizacja pracy w klasie szkolnej i grupach: potrzeba indywidualizacji nauczania, zagadnienie nauczania interdyscyplinarnego, formy pracy specyficzne dla danego przedmiotu lub rodzaju zajęć: wycieczki, zajęcia terenowe i laboratoryjne, doświadczenia i konkursy oraz zagadnienia związane z pracą domową; diagnoza wstępna grupy uczniowskiej i każdego ucznia w kontekście nauczanego przedmiotu lub prowadzonych zajęć oraz sposoby wspomagania rozwoju poznawczego uczniów; potrzeba kształtowania pojęć, postaw, umiejętności praktycznych, w tym rozwiązywania problemów, i wykorzystywania wiedzy; metody i techniki skutecznego uczenia się; metody strukturyzacji wiedzy oraz konieczność powtarzania i utrwalania wiedzy i umiejętności;

22) Monitorowanie i ocenianie osiągnięć uczniów

SP7_WG03, SP7_UW01, SP7_KK01

Projektowanie działań edukacyjnych dostosowanych do zróżnicowanych potrzeb i możliwości uczniów, w szczególności możliwości psychofizycznych oraz tempa uczenia się, sposoby wyrównywania szans edukacyjnych, odkrywanie oraz rozwijanie predyspozycji i uzdolnień oraz zagadnienia związane z przygotowaniem uczniów do udziału w konkursach i olimpiadach przedmiotowych; autonomia dydaktyczną nauczyciela; rola diagnozy, kontroli i oceniania w pracy dydaktycznej; ocenianie i jego rodzaje: ocenianie bieżące, semestralne i roczne, ocenianie wewnętrzne i zewnętrzne; funkcje oceny; Planowanie pracy z uczniem zdolnym, przygotowującą go do udziału w konkursie przedmiotowym lub współzawodnictwie sportowym; merytoryczne, profesjonalne i rzetelne ocenianie prac uczniów wykonywanych w klasie i w domu; rozpoznawanie typowych dla nauczanego przedmiotu lub prowadzonych zajęć błędów uczniowskich i wykorzystanie ich w procesie dydaktycznym;

23) Praktyka zawodowa

SP7_WG03, SP7_UW01, SP7_UW02, SP7_UW03, SP7_KK01, SP7_KO02

Zadania dydaktyczne realizowane przez szkołę lub placówkę systemu oświaty; sposób funkcjonowania oraz organizację pracy dydaktycznej szkoły lub placówki systemu oświaty; rodzaje dokumentacji działalności dydaktycznej prowadzonej w szkole lub placówce systemu oświaty. Wyciąganie wniosków z obserwacji pracy dydaktycznej nauczyciela, jego interakcji z uczniami oraz sposobu planowania i przeprowadzania zajęć dydaktycznych; aktywna obserwacja stosowanych przez nauczyciela metod i form pracy oraz wykorzystywane pomoce dydaktyczne, a także sposoby oceniania uczniów oraz zadawania i sprawdzania pracy domowej; zaplanowanie i przeprowadzenie pod nadzorem opiekuna praktyk zawodowych serii lekcji lub zajęć; analizowanie, przy pomocy opiekuna praktyk zawodowych oraz nauczycieli akademickich prowadzących zajęcia w zakresie przygotowania psychologiczno-pedagogicznego, sytuacji i zdarzeń pedagogicznych zaobserwowanych lub doświadczonych w czasie praktyk. Skuteczne współdziałanie z opiekunem praktyk zawodowych i nauczycielami w celu poszerzania swojej wiedzy dydaktycznej oraz rozwijanie umiejętności wychowawczych.

Wymiar, zasady i forma odbywania praktyk zawodowych (wraz z przyporządkowaną im liczbą punktów ECTS)

WARIANT I:

Praktyka zawodowa 120 h (10 ECTS) + Praktyka opiekuńczo – wychowawcza 30h (3ECTS)

WARIANT II:

Praktyka zawodowa 60 h (10 ECTS) + Praktyka opiekuńczo – wychowawcza 30h (3ECTS)

Sposoby weryfikacji i oceny efektów uczenia się osiągniętych przez studenta w trakcie całego cyklu kształcenia

Szczegółowe sposoby weryfikacji i oceny efektów uczenia się osiągniętych przez studenta w trakcie całego cyklu kształcenia, czyli organizacja zaliczeń, egzaminów i inne sposoby weryfikacji określone są w części B sylabusu na dany rok akademicki dla każdego przedmiotu.

Warunki ukończenia studiów podyplomowych

Warunkiem ukończenia studiów jest uzyskanie pozytywnych ocen z zaliczeń i egzaminów z przedmiotów przewidzianych programem studiów podyplomowych oraz zaliczenia z praktyk, obecność 80%.

Sposób określenia wyniku studiów podyplomowych na świadectwie ukończenia studiów podyplomowych

Na świadectwie ukończenie studiów podyplomowych wynik ukończenia studiów podyplomowych określany jest poprzez wpisanie odpowiednio oceny (zgodnie z §18 Regulaminu studiów podyplomowych Uniwersytetu w Białymstoku).

Część III. Opis procesu prowadzącego do uzyskania efektów uczenia

Harmonogram realizacji studiów podyplomowych obowiązuje od roku akad. 2021/2022

Nazwa studiów podyplomowych: Studia Podyplomowe Przygotowanie Pedagogiczne

L.P.	NAZWA PRZEDMIOTU	KOD przedmiotu USOS	Punkty ECTS	Egz. / Zal.	Liczba godzin zajęć						
					RAZEM	WYKLADY	ĆWICZENIA	KONWERSA-TORIA	LABORATORIA	SEMINARIA	ZAJĘCIA TERENOWE
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
	Moduł I: Przygotowanie psychologiczno – pedagogiczne (210h)										
1	Podstawy psychologii ogólnej		1	Zal01	20	10	10				
2	Psychologia rozwojowa		2	Egz1	25	15	10				
3	Psychologia społeczna		1	Zal02	20	10	10				
4	Pedagogika ogólna		1	Egz1	20	10	10				
5	Teoria wychowania		1	Egz1	15	15					
6	Diagnostyka pedagogiczna		1	Zal01	10	10					
7	System oświaty i prawo oświatowe		1	Zal02	10	10					
8	Praca wychowawcza nauczyciela		1	Zal02	10		10				
9	Bezpieczeństwo i higiena pracy			Zal01	10	10					
			9		140	90	50				
	I.1. Warsztaty zintegrowane z realizacją praktyki (70h)										
10	Warsztaty diagnozy psychologiczno-pedagogicznej		1	Zal02	15		15				
11	Warsztaty komunikacji interpersonalnej		1	Zal03	25		25				
12	Praktyka opiekuńczo - wychowawcza/praktyka		3	Zal03	30						30
			5		70		40				30
	Moduł II: Podstawy dydaktyki i emisja głosu (60h)										
13	Podstawy dydaktyki		2	Egz2	30	15	15				
14	Emisja głosu		1	Zal01	15		15				
15	Kultura języka		1	Zal01	15		15				
			4		60	15	45				

	Moduł III: Dydaktyka przedmiotu nauczania lub rodzaju zajęć										
	III.1 Dydaktyka przedmiotu nauczania lub zajęć w szkole podstawowej i ponadpodstawowej (150h)										
16	Dydaktyka szczegółowa przedmiotu nauczania lub zajęć		1	Egz2	60	30	30				
17	Praca z uczniem o specjalnych potrzebach edukacyjnych		1	Zal02	10		10				
18	Planowanie, projektowanie i realizacja pracy dydaktyczno-wychowawczej		1	Egz2	30		30				
19	Projekt edukacyjny		1	Zal01	20	5	15				
20	Konstruowanie narzędzi sprawdzających wiedzę i umiejętności		1	Zal03	10		10				
21	Indywidualizacja procesu uczenia się		1	Zal03	10		10				
22	Monitorowanie i ocenianie osiągnięć uczniów		1	Zal02	10		10				
			7		150	35	115				
	Moduł IV: Praktyka (120h)										
23	Praktyka zawodowa		10	3	120						120
	OGÓŁEM (wariant I)		35		540	140	250				150
	III.2 Dydaktyka przedmiotu nauczania lub zajęć w szkole podstawowej albo ponadpodstawowej (90h)										
16	Dydaktyka szczegółowa przedmiotu nauczania lub rodzaju zajęć		1	2	30	15	15				
17	Praca z uczniem o specjalnych potrzebach edukacyjnych		1	2	10		10				
18	Planowanie, projektowanie i realizacja pracy dydaktyczno-wychowawczej		1	2	25		25				
19	Projekt edukacyjny		1	2	10		10				
20	Konstruowanie narzędzi sprawdzających wiedzę i umiejętności		1		5		5				
21	Indywidualizacja procesu uczenia się		1		5		5				
22	Monitorowanie i ocenianie osiągnięć uczniów		1	2	5		5				
	Moduł IV: Praktyka (90 h)										
23	Praktyka zawodowa		10	3	60						60
	OGÓŁEM (wariant II)		35		450						90